

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO	16.12.20. 24. GOD.
KLASIFIKACIONI	32-3/25-3
SKRAĆENICA	753 XXVIII
PRILOG	

SKUPŠTINA CRNE GORE
g-dinu Andriji Mandiću

Na osnovu člana 93 stav 1 Ustava Crne Gore i člana 130 Poslovnika Skupštine Crne Gore podnosim **PREDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O BUDŽETSKOJ INSPEKCIJI**, radi stavljanja u skupštinsku proceduru.

Podgorica, decembar 2025. godine

POS LANIK:

Tonči Janović

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O BUDŽETSKOJ INSPEKCIJI**

Član 1

U Zakonu o budžetskoj inspekciji ("Službeni list CG", broj 123/24) u članu 13 stav 4 riječ "preventivne" zamjenjuje se riječju "propisane".

Član 2

Član 14 mijenja se i glasi:

"Inspekcijski nadzor zasniva se na procjeni rizika koja se sprovodi u skladu sa zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor.

Rizik, prema stepenu, može biti neznatan, nizak, srednji, visok i kritičan.

Budžetska inspekcija nije dužna da vrši inspekcijski nadzor kada je procijenjeni rizik neznatan.

Rizik se procjenjuje u toku pripreme Plana inspekcijskog nadzora, kao i prije inspekcijskog nadzora.

Procjena rizika može da se izvrši i tokom realizacije Plana inspekcijskog nadzora.

Kada se u toku realizacije Plana inspekcijskog nadzora promijene okolnosti na osnovu kojih je procijenjen rizik i sačinjen plan, budžetska inspekcija usklađuje procjenu rizika i plan inspekcijskog nadzora sa novonastalim okolnostima.

Procjena rizika iz stava 5 ovog člana ne podrazumijeva sprovođenje procjene rizika pojedinačnog inspekcijskog nadzora nakon što je taj nadzor započet."

Član 3

Član 15 mijenja se i glasi:

„Budžetska inspekcija vrši inspekcijski nadzor u skladu sa godišnjim planom rada redovnog nadzora (u daljem tekstu: Plan inspekcijskog nadzora) koji utvrđuje ministar finansija, na osnovu predloga glavnog budžetskog inspektora.

Plan inspekcijskog nadzora priprema se na način iz stava 7 ovog člana i na osnovu praćenja stanja i procjene rizika iz čl. 13 i 14 ovog zakona.

Plan inspekcijskog nadzora donosi se do kraja tekuće kalendarske godine za narednu godinu, na osnovu procjene rizika.

Plan inspekcijskog nadzora sadrži: pregled inspekcijskih nadzora, predmet nadzora, ciljeve nadzora, dinamiku sprovođenja inspekcijskog nadzora i druge podatke o kadrovskim i materijalnim resursima budžetske inspekcije.

Inspekcijski nadzori iz Plana inspekcijskog nadzora koji iz objektivnih razloga nijesu započeti i izvršeni do kraja tekuće godine preniće se u sljedeću godinu ukoliko je njihovo sprovođenje svrsishodno i opravdano uzimajući u obzir naknadnu procjenu rizika tih inspekcijskih nadzora.

Budžetska inspekcija objavljuje Plan inspekcijskog nadzora na svojoj internet stranici.

Budžetska inspekcija planira i sprovodi inspekcijske nadzore na osnovu inicijativa, prijava, predstavki, prigovora i zahtjeva za vršenje inspekcijskog nadzora pristiglih od organa, organizacija, pravnih i fizičkih lica, na osnovu kojih je procijenjen stepen rizika koji ukazuje na potrebu sprovođenja inspekcijskog nadzora“.

Član 4

Član 22 mijenja se i glasi:

“Budžetski inspektor u zapisniku određuje odgovarajuće mjere ako utvrdi nepravilnosti u postupku inspekcijskog nadzora radi sprečavanja nastanka težih nepravilnosti i štetnih posljedica.

Mjere iz stava 1 ovog člana podrazumijevaju:

1) ukazivanje subjektu nadzora u skladu sa zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor;

Ako subjekat nadzora ne postupi po mjerama određenim u zapisniku, budžetski inspektor rješenjem naređuje otklanjanje nepravilnosti.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, budžetski inspektor i prije vršenja inspekcijskog nadzora može narediti privremeno odlaganje obračuna i isplate sredstava, radi sprječavanja nastanka nepravilnosti i štetnih posljedica, ako se putem neposrednog saznanja i informisanja pojavi sumnja u njihovu zakonitost, do okončanja postupka inspekcijskog nadzora.”

Član 5

U članu 24 stav 1 alineja 2 riječ “januara” zamjenjuje se riječju “februara”.

U stavu 2 poslije riječi “dostavlja” dodaju se riječi: “Vladi i”.

Član 6

Ovaj zakon stupa na snagu danom objavljivanja u “Službenom listu Crne Gore”.

OBRAZLOŽENJE

1. USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje Zakona o budžetskoj inspekciji sadržan je u članu 16 stav 1 tačka 3 Ustava Crne Gore kojim je propisano da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju i druga pitanja od interesa za Crnu Goru, u koja spadaju i pitanja inspekcijskog nadzora.

2. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Glavni razlog za donošenje Zakona o izmjenama i dopuni Zakona o budžetskoj inspekciji je potreba za tehničkom usaglašenošću i unaprjeđenjem prakse. U Zakonu o izmjenama i dopuni Zakona o budžetskoj inspekciji nema uvođenja novih instituta.

U sistemu inspekcijskog nadzora posebnu ulogu ima budžetska inspekcija, čija je svrha kontrola zakonitog i namjenskog korišćenja budžetskih sredstava potrošačkih jedinica, opština i drugih subjekata javnog sektora u cilju da se obezbijedi poštovanje zakonitog i namjenskog korišćenja javnih sredstava.

Strategijom reforme javne uprave 2022-2026 kao i Programom reforme upravljanja javnim finansijama 2022-2026, u okviru strateškog cilja Finansijska kontrola, predviđena je operacionalizacija centralizovane funkcije budžetske inspekcije.

Zakonom o izmjenama i dopuni Zakona o budžetskoj inspekciji uređuju se ona pitanja koja su specifična za rad budžetske inspekcije, jer se radi o sui generis inspekcijskom nadzoru.

3. USAGLAŠENOST SA EVROPSKIM ZAKONODAVSTVOM I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Ne postoje izvori prava Evropske unije, niti potvrđene međunarodne konvencije sa kojima je potrebno vršiti usaglašavanje.

4. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Odredbom člana 1 Predloga zakona – određuje se predmet zakona.

Odredbom člana 2, 6, 7, 8, 9 Predloga zakona – utvrđen je djelokrug rada budžetske inspekcije.

Djelokrug rada budžetske inspekcije se određuje u djelokrugu poslova koje vrši ministarstvo nadležno za poslove finansija, konkretno Ministarstvo finansija.

Budžetska inspekcija vrši inspekcijski nadzor nad:

- Zakonom o zaradama zaposlenih u javnom sektoru;
- Zakonom o finansiranju lokalne samouprave;
- Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti;
- Zakonom o računovodstvu u javnom sektoru;

Odredbom člana 3-4 Predloga zakona – obezbjeđuje se kompatibilan odnos ovog zakona i posebnih propisa kojima se uređuje vršenje inspekcijskog nadzora, ali i postupanje u skladu sa ciljevima inspekcijskog nadzora i pravnom prirodom upravne stvari u slučaju javljanja pravnih praznina u praksi, kao i saradnja sa drugim organima i drugim subjektima koji su nosioci javnih ovlašćenja.

Odredbom člana 5 Predloga zakona regulisana je upotreba rodno-osjetljivog jezika, koja ima svoju opravdanost i zakonsku utemeljenost u Ustavu Crne Gore, zakonskoj legislativi - Zakon o rodnoj ravnopravnosti, kao i u relevantnim obavezujućim dokumentima međunarodnih organizacija.

Odredbom čl. 6-21 Predloga zakona – uređuju se pitanja od značaja za način rada budžetske inspekcije. Rukovođenje budžetskom inspekcijom povjerava se glavnom budžetskom inspektor, koji organizuje rad, rukovodi i koordinira budžetskom inspekcijom.

Budžetska inspekcija je direkcija u Direktoratu u sastavu Ministarstva finansija, a inspekcijski nadzor se obavlja preko budžetskih inspektora. Zakon centralizuje funkciju budžetske inspekcije, što znači da postoji budžetska inspekcija samo na centralnom nivou. Ukupna pozicija Evropske unije i države Crne Gore naglašava potrebu da se na sistemski način obezbijedi centralizovana funkcija budžetske inspekcije, koja će biti potpuno usklađena sa zahtjevima Programa reforme upravljanja javnim finansijama.

Saglasno položaju, ovlašćenjima i ulozi budžetske inspekcije, izvor za plan budžetskog inspekcijskog nadzora čine konkretne prijave, predstavke, prigovori i zahtjevi za vršenje inspekcijskog nadzora.

Kako bi se obezbijedila planska realizacija redovnih aktivnosti budžetske inspekcije, na godišnjem nivou, predviđa se donošenje godišnjeg plana rada redovnog nadzora od strane starješine Ministarstva finansija, na osnovu procjene rizika.

Odredbama čl. 22-24 Predloga zakona – predlažu se rješenja u vezi sa ovlašćenjima i mjerama budžetske inspekcije u postupku nadzora. Naime, i pored toga što je dobar dio ovih pitanja sistemski riješen, prije svega Zakonom o inspekcijskom nadzoru, priroda djelovanja budžetske inspekcije nalaže propisivanje određenih upravnih mjera i ovlašćenja, kako bi u cjelosti bila ostvarena njena funkcija, čime se doprinosi zakonitosti i cjelishodnosti rada cjelokupne budžetske inspekcije, kao i izvještavanje o radu budžetske inspekcije.

5.PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nijesu potrebna dodatna sredstva u budžetu Crne Gore.

6. RAZLOZI ZBOG KOJIH NIJE SPROVEDENA JAVNA RASPRAVA

- Budući da se ovaj zakon odnosi na manje izmjene Zakona o budžetskoj inspekciji kojom se bitno drugačije ne uređuje oblast sprovođenja postupka inspekcijskog nadzora od strane budžetske inspekcije, procijenjeno je, shodno odredbama člana 52 stav 2 alineja 3 Zakona o državnoj upravi („Službeni list CG“, br. 78/18, 70/21 i 52/22), da nije potrebno sprovoditi postupak javne rasprave.

7.RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Imajući u vidu da se ovim izmjenama Zakona predlaže produženje roka za izvještavanje o izvršenim inspekcijskim nadzorima, koji je važećim Zakonom propisan do 15.januara tekuće godine za prethodnu godinu, predlažemo da Skupština Crne Gore, shodno članu 151 poslovnika Skupštine, Zakon donese po hitnom postupku, radi kontinuiranog obavljanja inspekcijskog nadzora u oblasti budžetske inspekcije.